

▲	Tartalom	Fogalmak	Törvények	Képletek	Lexikon	▶
---	----------	----------	-----------	----------	---------	---

Lexikon

A Á B C D E É F G **H** I J K L M N O Ó Ö Ő P Q R S T U Ú Ü Ű V W X Y Z &

H

h

1. Az *óra* (mértékegység) jele (a latin *hora* = óra alapján).
2. A *hekto-* prefixum jele. (Jelentése: száz-, százszoros.)

h

1. A *magasság* jele.
2. A *Planck-állandó* jele.

H

A *henry* (mértékegység) jele.

Hz

A *herz* (mértékegység) jele.

hajítás

Az olyan mozgást, amelynél a Föld (vagy valamely más égitest) felszínének közelében leeső pontszerű testnek van kezdősebessége, *hajításnak* nevezzük.

hatás-ellenhatás törvénye

Newton III. törvényének másik elnevezése. Két test kölcsönhatása során mindkét testre azonos nagyságú, egy egyenesbe eső, egymással ellentétes irányú erő hat. Képlettel:

$$\mathbf{F}_{AB} = -\mathbf{F}_{BA}.$$

hatásfok

háromszögmódszer

A két vektor összeadásához az első vektor végpontjából kiindulva felrajzoljuk a második vektort. Az összegvektor az első vektor kezdőpontjából a második vektor végpontjába mutató vektor. Ezt az eljárást *háromszögmódszernek* nevezzük.

hekto-

A *hekto-* az SI egyik prefixuma, jele:h. Jelentése száz-, százszoros. (Például a hektoliter → száz liter, azaz 1 hL = 100 L.)

helyvektor

Egy P pont *helyvektorának* nevezzük azt a vektort, amelynek a kezdőpontja az origóban van, végpontja pedig a P pont. A helyvektor jele általában r .

henry

Az induktivitás SI-mértékegysége a *henry*, jele H.

$$[L] = H = \frac{V \cdot s}{A} = \text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-2}.$$

A henry elnevezés *Joseph Henry* amerikai fizikus nevéből származik.

Henry, Joseph

Joseph Henry (Albany, 1797. december 17. – 1878. május 13.) amerikai fizikus. Tiszteletére róla nevezték el induktivitás SI-mértékegységét (henry, H).

hertz

A *frekvencia* és a *körfrekvencia* SI-mértékegysége a *hertz*, jele Hz.

$$[f] = \text{Hz} = \frac{1}{\text{s}} = \text{s}^{-1}.$$

A hertz elnevezés *Heinrich Hertz* német fizikus nevéből származik.

Hertz, Heinrich

Heinrich Hertz (Hamburg, 1857. február 22. – Bonn, 1894. január 1.) német fizikus. Tiszteletére róla nevezték el frekvencia és körfrekvencia SI-mértékegységét (hertz, Hz).

Hérón, Alexandriai

Alexandriai Hérón (10 körül–75 körül) görög matematikus, mérnök. Számos levegővel, vízzel, illetve gőzzel működő gépezetet szerkesztett, közülük az egyik legismertebb a nevét viselő *Hérón-labda*. Matematikában a legismertebb eredménye a háromszögek területének kiszámítására szolgáló *Hérón-képlet*.

Hérón-képlet

Az *Alexandriai Hérón* (10 körül–75 körül) görög matematikus, mérnök nevét viselő képlet a háromszögek területének kiszámítására. Ha a háromszög oldalai a , b , és c hosszúságúak, akkor a háromszög területe:

$$t = \sqrt{s \cdot (s - a) \cdot (s - b) \cdot (s - c)},$$

ahol az s a terület fele, azaz:

$$s = \frac{a + b + c}{2}.$$

Hérón-labda

Az *Alexandriai Hérón* (10 körül–75 körül) görög matematikus, mérnök egyik legismertebb gépezete, amely a gőzturbinák őseinek tekinthető. Legfőbb eleme egy tengelyre szerelt fémgömb, melyből két, derékszögben meghajlított cső nyúlik ki. A tengelyeken át a gömbbe vezetett gőz nagy sebességgel áramlik ki a két csövön, és a hatás-ellenhatás elvének megfelelően forgásba hozza a gömböt.

horizont

hosszúság

A *hosszúság* az SI egyik alapmennyisége, jele l , (a latin eredetű *longitudo* = hosszúság szó alapján). A hosszúság SI-mértékegysége a *méter* (m):

$$[l] = \text{m}.$$

hő

hőkapacitás

hőmennyiség

hőmérséklet

A *hőmérséklet* az SI egyik alapmennyisége, jele T , (a latin eredetű *temperatura* = hőmérséklet szó alapján). A hőmérséklet SI-mértékegysége a *kelvin* (K):

$$[T] = \text{K}.$$

Másik, gyakran használt mértékegysége a *Celsius-fok*, ($^{\circ}\text{C}$). A Celsius-fokban mért hőmérsékletet gyakran t -vel jelölik.

hullámhossz